

نقد و بررسی عملکرد مؤسسه‌ی فرهنگی علیمرادیان (میزگرد)

اشاره:

ششمین جلسه‌ی میزگرد نهادشناسی در یکم بهمن‌ماه سال ۱۳۸۱ به «نقد و بررسی عملکرد مؤسسه‌ی فرهنگی علیمرادیان» اختصاص یافت. این میزگرد با حضور آقای مهندس محمدحسین علیمرادیان بنیان‌گذار مؤسسه و سخنرانی آقایان دکتر عزیزالله بیات، دکتر اسماعیل شهبازی و دکتر مهدی طالب و با شرکت جمعی از دانشگاہیان و صاحب‌نظران نهادی مقیم مرکز برگزار شد. در این نشست، توجه حاضران به موضوع اصلی میزگرد، یعنی نگاهی به گذشته‌ی مؤسسه از آبان ۱۳۷۴ (که آغاز فعالیت این نهاد غیر دولتی فرهنگی تا به امروز است)، معطوف گردید و نقاط قوت و ضعف فعالیت‌های آن از سوی اعضا و تنی چند از مدعوین بررسی و به نقد گذاشته شد.

اعضای میزگرد هر سه استاد دانشگاه هستند و برای خوانندگان محترم فرهنگیان شناخته شده‌اند. مصاحبه‌ی با هر یک قبلاً به ترتیب در فرهنگیان شماره‌ی چهار، هشت و نه مشروحاً آمده است. ضمناً آقای دکتر شهبازی سردبیر فصل‌نامه‌ی فرهنگیان و هر سه نفر نیز، از تهیه‌کنندگان مقاله برای این مجله هستند.

***

هم‌زمان با شروع جلسه، گزارشی تهیه شده تحت عنوان «سروری بر فعالیت‌های مؤسسه‌ی فرهنگی علیمرادیان»، توزیع گردید تا حاضران با آگاهی بیش‌تر فعالیت‌های

مؤسسه و انتظاراتی را که از آن دارند نقد و بررسی نمایند. متن گزارش به شرح زیر است:

مؤسسه‌ی فرهنگی علیمرادیان نهادی فرهنگی، خیریه‌ای، غیرانتفاعی و غیر دولتی است که با سرمایه‌گذاری جناب آقای مهندس محمدحسین علیمرادیان از آبان‌ماه ۱۳۷۴ فعالیت خود را آغاز کرده است. این مؤسسه با استعانت از خداوند متعال و همکاری صمیمانه‌ی همشهریان گرمی خصوصاً چهره‌های فرهنگی و دانشگاهی، با عنایت به اساس‌نامه‌ی مصوب خود قدم‌هایی برداشته است که به خلاصه‌ای از آن‌ها اشاره می‌شود:

۱- آموزش عالی:

✓ همکاری در اختصاص یافتن و واگذاری ۵۷۵ هکتار زمین (واقع در جاده کمربندی نهاوند منطقه‌ی ترکان ترکان) از سوی دولت برای آموزش عالی شهرستان نهاوند
 ✓ اخذ مجوز دانشکده‌ی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی نهاوند و تأسیس آن، با توجه به موقعیت و قابلیت ممتاز مجتمع بزرگ فرهنگی ورزشی مهندس علیمرادیان. اولین دوره‌ی دانشجویان این رشته در سال تحصیلی ۸۲-۸۱ با استفاده از امکانات موقت دانشگاه پیام نور، اداره‌ی فرهنگ و ارشاد اسلامی، فرمانداری، شورای اسلامی شهر و ... آغاز به کار کرده است.

✓ تجهیز اداری دانشکده‌ی جدید التأسیس در محل موقت آن (اداره‌ی فرهنگ و ارشاد اسلامی نهاوند) توسط این مؤسسه

✓ برنامه‌ریزی و طراحی برای احداث دانشکده در داخل مجتمع ورزشی، که به‌زودی عملیات احداث این دانشکده با سرمایه‌گذاری آقای مهندس علیمرادیان آغاز خواهد شد.

✓ تقدیر از دانش‌آموزانی که به آموزش عالی راه یافته‌اند و تشکر از مدیر دبیرستان والدین آنان (حدود ششصد نفر در هر سال)

✓ تقدیر ویژه از چهار دانشجوی برتر شهرستان نهاوند (چهار گروه آزمایشی) ورودی سال اول دانشگاه، با اهدای پنج سکه‌ی تمام بهار آزادی در مراسم سالگرد مؤسسه، آبان ماه هر سال

✓ اقدام به تشویق علمی و حمایت مالی در خصوص دانشجویانی که پایان‌نامه‌ی فوق‌لیسانس یا دکترای آنان راجع به نهاوند باشد.

✓ همکاری پژوهشی با اداره‌ی فرهنگ و ارشاد اسلامی و دانشگاه پیام نور نهاوند از جمله در برگزاری همایش‌های سالانه‌ی نهاوند شناسی

۲- **ارادتهای طرح‌های پژوهشی - کاربرد بی‌مسئولان اجرایی استان و شهرستان برای توسعه‌ی نهاوند** (این طرح‌ها از طریق چاپ در فصل‌نامه‌ی فرهنگان و توزیع آن‌ها به اطلاع مسئولان اجرایی رسیده است).

✓ تعیین محدوده‌ی طبیعی شهرستان نهاوند با استفاده از داده‌های زمینی و داده‌های رقومی ماهواره‌ای و لزوم رعایت این محدوده در برنامه‌ریزی‌های منطقه‌ای (پژوهش از

آقای دکتر سیاوش شایان، عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس)

✓ تخریب مراتع و علل گسترش و طغیان سن‌گندم در نهاوند (همراه با پیشنهادها و توصیه‌ها - از آقای داود قبانوری)

✓ مقدمه‌ای پیرامون رودخانه‌ی گاماسیاب و نهرها و وریان‌های منشعب از آن در حوزه‌ی شهرستان نهاوند (همراه با نتیجه‌گیری و پیشنهادها - از آقای دکتر اسماعیل

شهبازی استاد دانشگاه و عضو فرهنگستان علوم)

✓ حوضه‌ی آبگیر و مخروط افکنه‌ی باروداب، یک تهدید محیطی (و هشدار برای رفع خطرات احتمالی سیلاب‌های آتی در نهاوند - از دکتر سیاوش شایان)

- ✓ مروری بر وضعیت محیط زیست در شهرستان نهاوند (همراه با توصیه‌ها - از آقای هومن خزلی کارشناس ارشد محیط‌زیست)
- ✓ جاذبه‌ها، مناظر و چشم‌اندازهای طبیعی نهاوند (همراه با پیشنهادها و توصیه‌ها - از آقای علی‌نجات ترکمان، کارشناس ارشد و مدرس دانشگاه پیام نور)
- ✓ بررسی کلی موانع و محدودیت‌های توسعه در شهرستان نهاوند (همراه با توصیه‌ها و پیشنهادها - از آقای محمدرضا امامی کارشناس ارشد مدیریت صنعتی)
- ✓ معرفی ایده‌ی «شهر سالم» و امکان سنجی آن در نهاوند (از آقای هومن خزلی)
- ✓ پیش‌طرح احداث آبراه نیمه‌ی شعبان در زیرسیستم رودخانه‌ی گاماسیاب در حوزه‌ی شهرستان نهاوند (از آقای دکتر اسماعیل شهبازی)
- ✓ بررسی نهشته‌گذاری و فرسایش خاک در دشت نهاوند از طریق مطالعه‌ی گالی (خندق) کن کنان (و پیشنهادها - از آقای دکتر سیاوش شایان)
- ✓ سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی (GIS) و نقش آن در توسعه‌ی شهرستان نهاوند (و پیشنهادها - از آقای گودرز جلالوند، کارشناس ارشد جغرافیا و مدرس دانشگاه پیام‌نور)
- ✓ بررسی برخی از عوامل مؤثر بر باروری در شهر نهاوند (همراه با پیشنهادها - از آقای کاووس احمدوند کارشناس ارشد جمعیت‌شناسی)
- ✓ بررسی جایگاه شهر نهاوند در سلسله مراتب شهری استان همدان (همراه با توصیه‌ها - از آقای بهروز گودرزی کارشناس ارشد جغرافیا)
- ✓ نگاهی به بافت قدیمی شهر نهاوند (همراه با پیشنهادها - از آقای احمد شوهانی کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری)
- ✓ راهکارهای پژوهشی در جهت بازشناسی شهرستان نهاوند (از دکتر علی‌اکبر افراسیاب‌پور، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید رجایی تهران)

- ✓ بررسی جامعه‌شناختی پدیده‌ی اعتیاد در نهاوند (و توصیه‌ها و پیشنهادها - از آقای مهرداد هوشمند ، کارشناس ارشد علوم اجتماعی و مدرس دانشگاه پیام نور)
- ✓ منابع پایه و توسعه‌ی کشاورزی پایدار (از آقای دکتر اسماعیل شهبازی)
- ✓ راهکارهای توسعه در شهرستان نهاوند (بر گرفته از میزگرد توسعه‌ی نهاوند با حضور آقایان دکتر غلام‌رضا سلگی ، دکتر فرحبخش سیف و دکتر علی محمد شیرخانی ، استادان دانشگاه)

۶- تاریخ و فرهنگ نهاوند

- ✓ آشنایی با تاریخ نهاوند (مقالات) توسط ، آقای دکتر عزیزالله بیات ، استاد تاریخ در دانشگاه شهید بهشتی
- ✓ آشنایی با شخصیت‌های تاریخی نهاوند (مقالات) توسط حجت‌الاسلام علی دوانی
- ✓ همکاری با آقای دکتر علی اکبر افراسیاب‌پور در چاپ کتاب «جغرافیای تاریخی نهاوند» و «شیخ ابوالعباس نهاوندی»
- ✓ تألیف کتاب «روستا زادگان دانشمند» توسط آقای دکتر اسماعیل شهبازی رئیس هیئت امنای مؤسسه
- ✓ گویش و ضرب‌المثل‌های نهاوندی (مقالات) توسط استاد کرم‌خدا امینیان . دکتر ولی‌اله ظفری ، استاد دانشگاه اهواز ، دکتر منصور فهیم ، استاد دانشگاه ، کرم‌رضا شریفی کارشناس ارشد زبان‌شناسی و مدرس دانشگاه پیام‌نور و خانم مهوش زابلی دبیرادبیات اهواز
- ✓ فرهنگ عمومی ، تاریخ معاصر و هنرمندان نهاوند (مقالات) توسط آقایان دکتر علیرضا زابلی ، قاسم شهوریان و امان‌اله بوتراپی و ...

✓ ارائه‌ی طرحی برای تهیه‌ی سریال تلویزیونی با عنوان «اولین اذان» به سازمان صدا و سیما در خصوص استقرار اسلام در ایران از نهاوند

۴- میراث فرهنگی و گردشگری

✓ تهیه‌ی گیان، قلعه‌ی یزدگرد، معبد لائودیسه، ضراب‌خانه‌های نهاوند، حمام حاج آقا تراب، سایر حمام‌های قدیمی و مسجد جامع (مقالات) توسط آقایان فریدون آورزمانی، دکتر علی اکبر افراسیاب پور، محمود ایران دوست و ...

✓ مکاتبه و مذاکره با مسئولان سازمان میراث فرهنگی کشور و سازمان ایرانگردی و جهانگردی جهت احیای میراث فرهنگی نهاوند و توسعه‌ی گردشگری
✓ همکاری در اختصاص یافتن یک پایگاه پژوهش میراث فرهنگی در نهاوند از سوی آقای مهندس محمد بهشتی ریاست سازمان میراث فرهنگی کشور

۵- انتشارات

✓ تألیف و چاپ و انتشار دو مجموعه‌ی «سخنرانی‌های نهاوندشناسی»، «نهاوند در آینه‌ی آمار»، «کتاب‌شناسی نهاوند»، جزوات «آشنایی با نهاوند»، «آشنایی با بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان»، «آشنایی با مجتمع ورزشی فرهنگی علیمرادیان»، «آشنایی با مؤسسه‌ی فرهنگی علیمرادیان»

✓ تهیه و چاپ و انتشار یازده شماره‌ی فصل‌نامه‌ی فرهنگان با تکیه بر مباحث نهاوند شناسی و نهاوند پژوهی

✓ چاپ تصاویر زیبایی از طبیعت نهاوند به صورت کارت پستال

۶- فعالیت‌های پژوهشی

- ✓ شرکت در هفته‌ی پژوهش هر سال و تشکیل غرفه برای عرضه‌ی فعالیت‌های پژوهشی (با همکاری مؤسسه پژوهش، هنر و ارتباطات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)
  - ✓ تشکیل نمایشگاه دائمی در محل مؤسسه
  - ✓ تشکیل همایش سالانه‌ی نهادشناسی (تاکنون پنج همایش با همکاری ادارات فرهنگی ذی ربط نهادوند - در شهریورماه هر سال - در نهادوند برگزار شده است)
  - ✓ تشکیل سخنرانی و میزگردهای ادواری «نهادشناسی» در تهران و در نهادوند
  - ✓ راه‌اندازی سایت اینترنتی برای مؤسسه
  - ✓ برگزاری سالگرد تأسیس مؤسسه در آبان‌ماه هر سال و ارائه‌ی گزارش فعالیت یک‌ساله و تقدیر از دانشجویان ممتاز چهار گروه آزمایشی سازمان سنجش
  - ✓ راه‌اندازی و تکمیل تدریجی کتابخانه‌ی مؤسسه با تکیه بر منابع نهادشناسی و نهادن‌پژوهی
  - ✓ استقبال از کارهای تحقیقی و پژوهشی دانشجویان و سایر علاقه‌مندان به نهادشناسی و چاپ مقالات آنان
- پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی
- ## ۷- معرفی شخصیت‌های فرهنگی، هنری و ...
- ✓ مصاحبه با شخصیت‌های فرهنگی، دانشگاهی، معمر و بازنشسته
  - ✓ درج شرح حال چهره‌های علمی و فرهنگی و هنری در فصل‌نامه
  - ✓ ایجاد ارتباط و آشنایی با استادان و سایر شخصیت‌های همشهری از طریق مکاتبات و برگزاری نشست‌های نهادشناسی

۸- معرفی دانش‌های پوهی (عمدتاً از طریق فصل‌نامه‌ی فرهنگان)

✓ حلاجی ، آهنگری ، گیوه‌کشی ، عصاره‌ی ، چله‌تابی ، قاشق‌تراشی ، چینی‌بندزنی ، حلواپزی ، آج‌زنی و یخچال‌داری و نیز تشریح فعالیت‌های کارخانه‌ی قند سابق ، کارخانه‌ی برق سابق ، کارخانه‌ی کبریت سابق در نهاوند و یخچال‌های نهاوند (این مباحث ادامه دارد)

۹- ورزش

✓ اخذ مجوز باشگاه ورزشی ایران سوئیچ و ساپتا . این باشگاه نوپا در نهاوند در دو رشته‌ی اصلی کشتی و فوتبال فعالیت می‌کند و رشته‌های دیگر ورزشی را نیز فعال کرده است و تاکنون به پیروزی‌های چشمگیری دست یافته است .
✓ انعکاس اخبار باشگاه یادشده در فصل‌نامه‌ی فرهنگان

اینک به درج بخش‌های اصلی سخنان اعضای محترم میزگرد می‌پردازیم:

پروپشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دکتر بیات :

ضمن اظهار مسرت از دیدار همشهریانم در این جلسه ، ابتدا باید یادآور شوم که من با ۸۲ سال سن و مسئولیت‌های سنگین در دانشگاه ، طبعی است که خیلی در جریان فعالیت‌های این مؤسسه نیستم و دورادور شاهد هستم . در عین حال اعتقاد دارم آقای مهندس علیمرادیان ، که بدون کوچک‌ترین چشم‌داشت ، در نهاوند بیمارستان و مجتمع ورزشی احداث کرده‌اند و در تهران نیز این مؤسسه‌ی فرهنگی را راه انداخته‌اند ، نمونه‌ی برجسته و به تمام معنا از انسان‌های نیکوکار و خیر هستند . یکی از برکات مؤسسه‌ی فرهنگی ایشان تهیه و تدوین و انتشار فصل‌نامه‌ی فرهنگان از سوی این مؤسسه است که من هم همکاری مختصری با آن دارم .

نقدی که من از بُعد مباحث تاریخی به این مجله دارم، با توجه به رشته‌ی تخصصی‌ام این است که لازم است مقالات مربوط به تاریخ نهند آف، قبل از چاپ مورد مطالعه‌ی صاحب‌نظران قرار گیرد و محتوای آن ویرایش شود.

هم‌چنین در سال‌های اخیر دو کتاب درباره‌ی شهر نهند آف تألیف شده است. ای کاش مؤلفان این دو کتاب، در این جلسه حضور می‌داشتند که من مستقیماً به ایشان بگویم که این کتاب‌ها سراپا اشتباه هستند. از جمله وجه تسمیه‌هایی که برای نهند آف اعلام کرده‌اند به جز یک مورد بقیه نادرست است. اصولاً کلمه‌ی «نهند آف» یک لغت پهلوی است و ربطی به «مادها» ندارد و به آن دوران مربوط نیست.

وجه قابل قبول این است که «نهند آف» شهر ظرف است. چون «نی» به معنی ظرف است همان‌طور که در کلمه‌ی «نیشابور» می‌بینیم. از آن جایی که در این شهر هنر سفال و سفالگری سابقه‌ی دیرینه دارد، می‌توان قبول کرد که این محل از دوره‌ی ساسانیان به

شهر ظرف (= نه‌اوند) نامیده شده است. البته نه‌اوند شهری قدیمی است و مدت‌ها قبل از ۱۹۳ قبل از میلاد قطعاً وجود داشته است. اما در این سال از احداث معبد در این شهر به نام لائودیکه (= نه‌اوند) سخن به میان آمده ولی در این سال‌ها نامی از نه‌اوند برده نشده است.

نکته‌ی دیگر در خصوص بازسازی قلعه‌ی یزدگرد است که در یکی از روزنامه‌های محلی نه‌اوند - ظاهراً ندای ابوذر یا فردای نه‌اوند - آمده است. حتی نوشته‌اند چند میلیون تومان برای بازسازی آن پیش‌بینی کرده‌اند. در حالی که هم‌اکنون اثری از قلعه‌ی یزدگرد نیست. یک آجر هم از آن زمان موجود نیست. چنین قلعه‌ای چگونه بازسازی می‌شود؟ اگر روزی چنین کاری بشود قطعاً آن بازسازی یک ساختمان جدید است نه ساختمان دوره‌ی ساسانی. البته اگر معبد یونانیان را که در عهد سلوکیه در نه‌اوند ساخته‌اند و اکنون بقایایی از آن هست کاوش و بازسازی کنند قابل دفاع هست و تأیید می‌شود.

دکتر طالب :

من هم از اقدامات ارزشمند آقای مهندس علیمرادیان - که خودشان هم در جلسه حضور دارند - به خصوص تأسیس این نهاد فرهنگی تشکر می‌کنم و به نظرم هیچ فرد نه‌اوندی نباشد که به چنین سرمایه‌گذاری بی‌مزد و منت ایشان افتخار نکند. آوازه‌ی خدمات انسان دوستانه‌ی ایشان از نه‌اوند فراتر رفته و در سطح کشور مطرح است. اعتمادی که مردم نه‌اوند به مستحدمات و این مؤسسه پیدا کرده‌اند سرمایه‌ی بسیار ذی‌قیمتی است. این‌ها را با اعتقاد می‌گویم که تصور نشود نقدی که می‌خواهم مطرح کنم زیر سؤال بردن خدمات ایشان باشم.

من معتقدم این شهرستان این توفیق را یافته است که از خدمت خیرخواهانه‌ی آقای مهندس علیمرادیان در زمینه‌های درمان، ورزش و امور فرهنگی برخوردار گردد. حتی

شنیده‌ام که بعضی ادارات و نهادهای دولتی هنوز هم توقع دارند با کمک‌های مالی ایشان مشکل خود را حل کنند. در عین حال می‌خواهم بگویم به موازات چنین پیش‌رفتی، مردم در سرمایه‌گذاری جمعی، هرچند با مبالغ اندک ولی مستمر و مداوم، توفیقی نداشته‌اند. شاید حضور بسیار پررنگ سرمایه‌گذاری ایشان در نهادها، جرئت و جسارت را از ایشان گرفته است.

در دهه‌ی اخیر من با عده‌ای از نهادهای علاقه‌مند مقیم نهادها ریزنی‌هایی برای ایجاد یک مرکز فرهنگی، آموزشی داشتم و صحبت از این بود که کیسه‌ی جذب سرمایه‌گذاری مردمی را به دست بگیریم و در مغازه‌ها برویم و با کمک‌های کم، اما انبوه آنان چنان مرکزی را پایه‌گذاری کنیم. در آن صورت شرایطی ایجاد می‌شد که فرد فرد همشهریان طعم شیرین اشتراک مردمی را می‌چشیدند و در نتیجه برای سرمایه‌گذاری‌های بیش‌تر راغب می‌شدند که این تصمیم متأسفانه عملی نشد.

بی‌شک نهادها جزء شهرهای توسعه‌نیافته است و ضرورت دارد در آن‌جا توانمندسازی شود. ابزار این توانمندی «سرمایه» است و قبل از آن «منابع انسانی و اجتماعی» این شهرستان مطرح است. اعتماد متقابل مردم پشتیبان سرمایه خواهد شد.

در دهه‌های گذشته معتمدان محل و شخصیت‌های متنقد بازاری و غیر بازاری ابتکار و انسجام اجتماعی را در دست داشتند و در برابر وقایع و رخدادهای سیاسی، فرهنگی و اقتصادی تکیه‌گاهی مردمی بودند. بعدها به دلیل عدم تناسب رشد انسانی و اجتماعی منطقه، به تدریج مهاجرت شروع شد و اشخاص با خانواده‌ها شهر آبا و اجدادی خود را ترک کردند و نظامات موجود مانند هیئت‌های قومی، طایفه‌ای و ارتباطات سنتی تضعیف شد.

از انقلاب به بعد هم مهاجرت از روستا به شهر در نهادها شتاب گرفت، اما هم‌زمان و به موازات این شتاب بین مهاجرین از روستا به شهر و ساکنان شهر شبکه‌های آشنایی

مناسب برقرار نشد و پیوند فرهنگی بین آنان ارتقای لازم را نیافت. در نتیجه نوعی انقطاع و گسستگی اجتماعی ایجاد شد و مطالبات شهروندی که از یک انسجام و تشکل مردمی ظهور و بروز می کند، آن چنان که باید در ذهن و زبانها مطرح نگردید.

به نظر من وقت آن رسیده است که جوان های امروز نهند که تحصیلات دانشگاهی را پشت سر می گذارند، نهادها و تشکل های جدیدی را در نهادند پایه گذاری کنند. در عین حال لازم است به آنان به صورت غیر مستقیم کمک شود تا مستقل باشند. زیرا معمولاً جوان ها نمی خواهند زیر چتر حمایتی کسی باشند. در این صورت به تدریج اعتماد سازی خواهد شد و حرکت های جدی و اساسی به وجود خواهد آمد. هرچه تشکل های صنفی و دانشگاهی و راه اندازی مراکز آموزش عالی در این شهرستان تقویت شود، به همان میزان تحول از درون بیش تر می شود و همین نقطه ی قوت و امیدواری است.

دکتر شهبازی :

همان‌طور که در گزارش فعالیت‌های چندساله‌ی مؤسسه اشاره شده است، این مؤسسه فعالیت‌های متعددی جهت توسعه و تقویت آموزش عالی و حمایت از دانشجویان داشته است. ضمناً مقالات متعدد علمی و کاربردی در «فرهنگان» نشان می‌دهد که این مجله فقط به تاریخ نپرداخته است - آن‌طور که گاهی مطرح کرده‌اند. به نظر می‌رسد چنان که لازم بوده از سوی مؤسسه به همشهریان گرامی اطلاع‌رسانی نشده است. خوش‌بختانه میزگرد امروز فرصتی ایجاد کرده تا دیدگاه‌ها و برداشت‌ها گفته شود و مؤسسه در این جلسه و در فرصتی که برای چاپ این مذاکرات در فرهنگان خواهد داشت، توضیحات لازم را اضافه نماید و اطلاع‌رسانی نماید.

در این‌جا ضمن تشکر از اظهارات آقای دکتر بیات عرض می‌کنم دو کتابی که دو نفر از همشهریان نهاوندی درباره‌ی این شهرستان نوشته‌اند و هر کدام بیش از هفتصد صفحه مطلب دارد، با سرمایه گذاری شخصی خودشان چاپ شده و ارتباطی به مؤسسه نداشته است و نقد کتاب به مؤلفان آنان بر می‌گردد نه به مؤسسه. ضمن این‌که چنین شیوه‌ای به خصوص برای معرفی شهرها معمول است و هر کس این اجازه را به خود می‌دهد که برای شهرش کتاب بنویسد. البته صاحب‌نظران و متخصصان می‌توانند کتاب او را نقد کنند و اشکالات وی را در مطبوعات کشور یا محلی به صورت منطقی پاسخ دهند.

ما نباید انتظار داشته باشیم نویسنده‌ای که حاضر است با هزینه‌ی خودش برداشت‌هایش را در خصوص هر موضوعی از جمله زادگاهش چاپ کند ملزم باشد نوشته‌ی خود را در اختیار استادان و متخصصان قرار دهد تا آن کتاب را تأیید کنند یا نکنند. اتفاقاً اگر شهر ناشناخته‌ای چون نهاوند از چندین محور و موضع معرفی شود،

قدرت مقایسه و بررسی مردم و صاحب نظران بیش تر می شود و انتشارات بعدی مربوط به این شهر ارتقای کیفی می یابد.

موضوع بازسازی قلعه‌ی یزدگرد هم پیشنهاد از دیگران بوده و در مطبوعات محلی چاپ شده است که آن هم به این مؤسسه مربوط نمی شود.

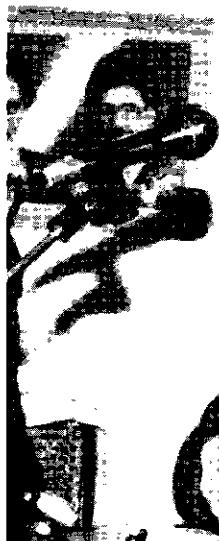
اما در مورد مقالات تاریخی مندرج در فصل نامه‌ی فرهنگان باید عرض کنم این کار به منظور تشویق «نوقلمان» با تسامح و تساهل انجام گرفته است. به خصوص که ما دربارهی تاریخ گذشته و معاصر نهاوند کار انجام گرفته‌ی مدون بسیار کم داریم. چاپ این مقالات موجب شد که استادان صاحب نظر بخش‌هایی از آن مقالات را نقد کرده‌اند و این اتفاق مبارک و پسندیده‌ای است که تضارب آرا و تبادل نظر را عمیق و پربار می سازد و این خود یکی از رسالت‌های فرهنگان است که زمینه‌ی گفت‌وگو و انتقاد را فراهم سازد.

برای مثال در یکی از مقالات، باور عامیانه‌ی مردم در خصوص دختر یزدگرد و ازدواج وی با امام حسین (ع) منعکس شد و باعث گردید که استاد بیات پاسخ قوی و مستندی برای فصل نامه بنویسند که چاپ شد و هم‌اکنون به عنوان یک سند مورد استفاده‌ی همشهریان و دیگران قرار گرفته است.

نکته‌ای هم که آقای دکتر طالب اشاره کردند که مؤسسه اعتمادسازی کرده است و دنبال سیاسی کاری نبوده، دقیقاً دیدگاه و خط‌مشی ما از آغاز فعالیت مؤسسه تاکنون همین بوده است و تشکر می کنم از ایشان که به درستی این مطلب را مطرح کردند.

اما مسئله‌ی کاهش یافتن مشارکت‌های مردمی در نهاوند، لااقل در خصوص جلب فعالیت‌های فرهنگی صحیح به نظر نمی رسد و زمینه‌ی مثبت داشته است. مقالات مندرج در «فرهنگان» از آغاز تاکنون و نیز انتشارات دیگر مؤسسه به وسیله‌ی همشهریان نوشته

شده و برای مؤسسه ارسال گردیده است. اگر این نشریه و فعالیت‌های فرهنگی مؤسسه نبود کسی برای نهاد دست به قلم نمی‌برد و این مقالات و گزارش‌ها نوشته نمی‌شد. بنابراین ما مطابق با اساس‌نامه‌ی مؤسسه و به عنوان یک نهاد غیردولتی (N.G.O)، که امروز به شدت درباره‌ی اهمیت و گسترش آن در کشور سخن می‌گویند در بُعد فرهنگی موفقیت‌هایی کسب کرده‌ایم و اثرات آن را در شکل‌گیری تشکل‌های غیردولتی جوانان در نهاد نیز می‌بینیم. در همایش نهادشناسی شهریورماه ۸۱ گزارشی از فعالیت‌های ۱۳ تشکل غیردولتی جوانان ارائه گردید و گزارش شد که مدیر اتحادیه‌ی تشکل‌های غیردولتی استان همدان نیز یکی از همشهریان است. ما چنین تحولات اجتماعی را به خصوص در میان قشر جوان نهاد یک آغاز امیدوارکننده می‌بینیم. ضمن این که مؤسسه از هر پیشنهاد عملی برای مشارکت مردمی و تشویق همشهریان برای سرمایه‌گذاری استقبال می‌کند. چه در خصوص مسائل اقتصادی و چه امور فرهنگی و اجتماعی.

مؤسسه در طول چندین سال فعالیتش پیگیری برای توسعه‌ی بهداشت شهر، پروژه‌ی شهر سالم، محیط زیست، میراث فرهنگی، جذب گردشگری و توسعه‌ی صنایع دستی و امثال آن‌ها را در دستور کار خود قرار داده است و حضور فعال جوانان و خانم‌ها در این زمینه‌ها جای امیدواری است:

***

در بخش پایانی میزگرد، چند نفر از مدعوین انتقادات و پیشنهادهایی مطرح کردند که آن‌ها را با پاسخ‌های مسئولان مؤسسه به شرح زیر ملاحظه می‌نمایید.

ابتدا آقای مجید دسته‌گلی به اختصار گفتند که نقدی بر مؤسسه ندارند، فقط درخواست کردند آقای مهندس علیمرادیان در رفع نارسایی‌های نه‌آوند باز هم مساعدت نمایند. از جمله وضع نابسامان عوامل اجرایی باغ بهشت نه‌آوند را با توجه به تجربه‌ی تلخی که از فوت مرحوم برادرشان و مراجعه به آن‌جا داشتند مطرح کردند و نیز نامطلوب بودن چند کیلومتری ورودی به نه‌آوند از دو راهی را متذکر شدند.

سپس آقای پدram سعیدی از حضور نداشتن جوانان در مؤسسه انتقاد کردند و فصل‌نامه‌ی فرهنگان را نیز فاقد مطالبی دانستند که جوانان را به سوی خود جذب نماید. ضمن این که با بررسی آماری اعلام کردند که نویسندگان اکثر مقالات فرهنگان تعداد محدودی هستند.

آن‌گاه آقای دکتر شهبازی توضیح دادند که مشکلات و نارسایی مربوط به باغ بهشت و نیز جاده‌ی ورودی نه‌آوند از طرف شهردار و شورای شهر محترم نه‌آوند رفع شدنی است و ما از این میزگرد و متعاقباً از طریق انعکاس این مشکل در فرهنگان از مسئولان محترم خصوصاً شورای شهر درخواست رسیدگی و رفع این دو مشکل می‌نماییم.

سپس آقای دکتر شهبازی در خصوص مطالب آقای سعیدی توضیح دادند مشارکت جوانان با مؤسسه از طریق برگزاری مسابقات نه‌آوندشناسی و برگزاری برنامه‌های

نمایشی و شرکت در مسابقات ورزشی باشگاه وابسته به مؤسسه، در نهادند تحقق یافته است، هرچند نیاز به توسعه و تقویت بیش تر دارند.

سپس در مورد مجله به عنوان سردبیر یادآوری کردند که مخاطب فرهنگیان عموم مردم است و فقط جوانان نیست و هدف فرهنگیان نیز، مکتوب کردن اطلاعات و فرهنگ شفاهی نهادند است تا از فراموش شدن آن‌ها جلوگیری شود و آیندگان براساس این نوشته‌ها، دانش‌ها و خرده فرهنگ‌های بومی را بازسازی و ارائه نمایند. همان‌طور که آقای پاسیار از چنین ابتکاراتی در انگلستان خبر دادند.

طبیعی است که با یک مجله‌ی ۲۰۰ صفحه‌ای آن هم در هر سه ماه یک بار نمی‌توان انتظار داشت که خواسته‌ی همه‌ی اقشار و سلیقه‌ها و گروه‌های سنی تأمین گردد. باید صاحب قلمان و علاقه‌مندان دیگری به‌پا خیزند و هر یک بخشی از نیازهای مردم شهرستان نهادند را تأمین کنند. ضمناً مؤسسه تصمیم دارد که تجدید نظرهایی به عمل آورد، تا آن‌جایی که با اهداف مؤسسه و مجله هم‌سوئی داشته باشد، برای جوانان در زمان مناسبی، با همکاری خود آنان، اما در ارتباط با نهادند، مطالبی تهیه و چاپ گردد.

منتقد بعدی آقای البرز چلبی بودند که گفتند این مؤسسه‌ی فرهنگی هنرش کجاست؟ زیرا همیشه فرهنگ و هنر با هم بوده است و پیشنهاد کردند از سالن سخنرانی مؤسسه برای اجتماع پیش‌کسوتان نهادندی استفاده شود و در هر ماه یا هر هفته دور هم جمع شوند و گفت‌وگو و تجدید خاطرات کنند. پیشنهاد دیگر ایشان این بود که مرکز مشاوره‌ای از حقوق‌دانان، پزشکان، شعرا، نویسندگان و ... تشکیل شود و با برنامه‌ریزی مؤسسه هر یک در روز خاصی در سالن حاضر شوند و از طریق مشاوره مشکل همشهریان را حل کنند.

در این خصوص آقای دکتر طالب اظهار داشتند مؤسسه‌ی فرهنگی علیمراذیان تا آن‌جایی که من می‌شناسم وظیفه‌اش توسعه‌ی فرهنگی در نهادند است و به نظر می‌رسد

تأمین نیازهای همشهری یا تشکیل انجمن‌های حمایتی، امدادی و مشاوره جزء اهدافش نباشد.

البته فعالیت‌هایی که آقای چلبی برشمردند هم خوب هستند و هم اجرا شدنی. اما سؤال این است که آیا همه‌ی این‌ها را موسسه انجام دهد؟ چه اشکال دارد که از طریق راه‌اندازی و توسعه‌ی هیئت‌های مذهبی و گروه‌های هنری و نمایشی و با استفاده از امکانات متعددی که همشهریان مقیم مرکز دارند به موازات فعالیت فرهنگی موسسه فعالیت کنند. آیا حتماً باید در مؤسسه‌ای که به نام فرزند آیت‌الله علیمرادیان است مراسم موسیقی سنتی برگزار شود؟ به هر حال اجرای همه‌ی فعالیت‌هایی که ایشان مطرح کردند در زیر چتر یک مؤسسه‌ی فرهنگی، که هدف اصلی‌اش توسعه‌ی آموزش عالی در نهاوند و توسعه‌ی پژوهش در فرهنگ نهاوند است، بعید به نظر می‌رسد.

آقای علیرضا متین نیز پیشنهاد کردند بیایید شرکت‌های سهامی عام تشکیل بدیم تا از این طریق مشارکت‌های مردمی در نهاوند توسعه یابد. همان‌طور که آقای دکتر طالب

توضیح دادند پیشنهاد خوبی است، اما لازمه‌اش اعتمادسازی و مطرح شدن «لیدر محلی» است که به اعتماد و اتکای او دیگران سرمایه‌گذاری کنند.

آقای رزاق آذری نیز ضمن تأکید بر فعالیت برای نهاوند و اهمیت دادن به زادگاه خود، از مجله‌ی فرهنگیان انتقاد کردند که چرا در مقاله‌ی دکتر افراسیاب‌پور نقل قولی از آقای پرویز اذکایی شده حاکی از این که نهاوند از محروم‌ترین شهرهای استان همدان است، که قرار شد موضوع بیش‌تر بررسی شود. هم‌چنین گفتند که چرا نهاوند مرکز کارآموزی شده و مسئولان کم‌تجربه و تازه‌کار در آن‌جا دوره‌ی اجرایی را طی می‌کنند و همین که تجربه‌ی کافی اندوختند آنان را به جاهای دیگر منتقل می‌کنند، که قرار شد این نکات از طریق انعکاس در مجله به اطلاع مسئولان مربوط برسد.

آقای هوشنگ شاهرخی منتقد بعدی، ضمن تأیید پیشنهادهای آقای چلبی، توضیح دادند که به همت آقای مهندس علیمرادیان ورزش نهاوند رونق یافته و قهرمانانی در حال رشد و پیشرفت و افتخار آفرینی هستند و ادامه‌ی این کار لازم است. در زمینه‌ی هنر هم به برنامه‌ی آقای ابراهیم سُرْمیلی نوازنده‌ی سنتی پیر نهاوند در تهران اشاره کردند و استقبال زیادی که از هنر ایشان به عمل آمده بود و تأکید داشتند که این‌گونه مراسم و فعالیت‌ها بسیار لازم است.

آقای محمدعلی سیفی در نقد از مؤسسه گفتند برگزاری چنین میزگردی، که موجب روشنگری و رفع ابهام می‌شود، بسیار مناسب است و پیشنهاد کردند این‌گونه نشست‌های انتقادی ادامه داشته باشد. سپس پیشنهاد دادند این مؤسسه به تدریج به سوی تبدیل شدن به یک آکادمی پیش‌برود و کارهای برجسته‌ی علمی کند و حتی مشابه نوبل جوایزی برای مبتکران و دانشمندان اختصاص دهد، یا در زمینه‌های مختلف علمی و ادبی افرادی معرفی شوند. در این صورت مؤسسه شهرت کشور و جهانی پیدا خواهد کرد.

وی قابلیت‌های همشهریان را ستودند و گفتند در کشور، ما حدود ۶۰۰-۵۰۰ مدیر اجرایی سطح بالا داریم، بنابراین جا دارد که ابعاد علمی و اقتصادی را با همکاری مؤسسه توسعه دهیم.

آخرین منتقد جلسه آقای نوید آقایی بودند که گفتند چرا مجله‌ی فرهنگان فقط به تاریخ اختصاص داشته باشد؟ پس برای ما نسل سومی‌ها چه فکری کرده‌اید؟ ما جوان‌هایی که شاید در طول عمرمان نیاوریم، اما پدران ما نیاورند است؟ هم‌چنین گفتند مجله‌ی فرهنگان مجله نیست بیش‌تر یک کتاب است. وب‌سایت مؤسسه هم چنان که باید فعال نیست و تأکید داشتند «فرهنگان جوان» سریع‌تر راه اندازی شود.

در جمع‌بندی نهایی و اعلام ختم برنامه آقای عباس خرمی اشاره‌ای کردند به این که ما مدعی نیستیم که مؤسسه کارش بی‌نقص است. حتی خود آقای مهندس علیمرادیان احتمالاً انتقادهایی به مؤسسه دارند. کما این که یکی دوبار قبلاً اشاره‌ای به این سالن مؤسسه کردند و گفتند با توجه به موقعیت خوب این محل چرا از این فضا استفاده‌ی بیش‌تری نمی‌شود.

بنابراین برگزاری میزگرد امروز و تذکرات حضاران را به فال نیک می‌گیریم و مواردی که در جهت اهداف مؤسسه قابل اجرا و پیگیری است پی‌خواهیم گرفت.

***

اکنون که این گزارش را مطالعه می‌کنید بیش از چهار پنج ماه است که از برگزاری آن می‌گذرد. به نظر می‌رسد طرح بعضی نکات تکمیلی و نیز تصمیم‌گیری‌های از آن تاریخ به بعد مناسب باشد، به این شرح:

۱- مجله‌ی فرهنگان جوان به صورت ضمیمه از بهار امسال (۸۲) منتشر شد و قرار است با همکاری جوانان اهل قلم ساکن نیاورند و خارج از نیاورند ادامه پیدا کند.

۲- گفته شده بود که فصل‌نامه‌ی فرهنگیان یک کتاب است نه یک مجله. اگر منتقد محترم نظرشان این است که چرا «فرهنگیان» مانند مجلات «خانواده‌ی سبز» و «زن روز» و ... جذاب نیست و عکس‌های متعددی از هنرپیشگان، ورزشکاران، مخترعان ندارد و از مقالات ادبی، اشعار نیمایی و داستان‌های پرتحرک و رمان‌های عشقی و پلیسی ندارد ... حق با ایشان است. زیرا مؤسسه برای پرکردن ساعات فراغت جوانان کشور از جمله جوانان شهر و روستای نهاوندی و جوانان نهاوندی تبار ساکن تهران و ... این همه مجلات جذاب را کافی می‌داند. ضمن این که اعتراف می‌کند که توان و امکانات تهیه و تدوین چنین مجموعه‌هایی را ندارد. در عین حال هدف دیگری را دنبال می‌کند.

بارها از طریق همین مجله و در جلسات و همایش‌ها گفته شده است که مؤسسه با سرمایه‌گذاری محدود، هر سه ماه یک‌بار حدود دویست صفحه مطلب عمدتاً مربوط به نهاوند، تهیه می‌کند و به اطلاع همشهریان می‌رساند و بنا ندارد در آن راجع به مطلق فرهنگ، هنر، ورزش، رایانه و ... بحث‌های تخصصی، علمی چاپ کند. این کار به نحو احسن در مطبوعات کشور تدوین و در سطح شهر و روستای کشور توزیع می‌شود. بنابراین «فرهنگیان جوان» هم که راه‌اندازی شده با چنین حال و هوایی خواهد بود و انتظار می‌رود که همشهریان اهل قلم مطالبی را با این دیدگاه برای فصل‌نامه ارسال کنند تا به عنوان سند، ماندگار شود.

از آنجایی که از هر شماره‌ی فرهنگیان نسخه‌هایی به کتابخانه‌های معتبر و دایرة المعارف‌های کشور ارسال می‌شود طرح و ثبت هر خبر و سند و اطلاع تاریخی، فرهنگی و اجتماعی مربوط به نهاوند اثرات مثبتی در دراز مدت خواهد داشت و در دانشنامه‌های آینده کشور، شهرستان نهاوند با اطلاعات مدون و مستندی در تاریخ جا باز خواهد کرد.

۳- مروری بر پانزده شماره‌ی فرهنگان نشان می‌دهد که مطالب متنوع نهادشناسی فقط به تاریخ گذشته بسنده نکرده است. از جمله راهکارهای عملی برای توسعه‌ی نهادوند از بخش‌های ارزشمند و مهم آن است که هر شماره‌ی آن در اختیار مسئولان اجرایی استان و شهرستان قرار می‌گیرد. ضمن این که باز تأکید می‌شود که این مجموعه زیربنای یک دانش‌نامه‌ی نهادشناسی است و در آینده می‌تواند جایگاه وسیع فرهنگی خود را در جامعه باز کند.

۴- سؤال این است که اگر کسی یا نهادی می‌کوشد باری را بردارد و بخش محدودی از یک مجموعه مسئولیت‌های بزرگ انسانی را با اشتیاق انجام دهد، باید بارهای دیگری را نیز بردارد؟ چرا همشهریان قابل و لایقی که می‌توانند امکانات مشابه داشته باشند و هر کدام بخش‌های دیگری را برای توسعه‌ی فرهنگی و هنری این شهرستان راه‌اندازی کنند و هر یک باری را بردارند، صرفاً نظاره‌گر و منتقد باقی بمانند؟ آیا مشارکت مردمی و

تعاون و همکاری ایجاد نمی‌کند که همه با توان و امکانات موجود و با بررسی و تقسیم کار، برای زادگاهمان فکر کنیم و عمل نماییم تا به یاری خداوند، نهادند را در جایگاه واقعی توسعه قرار دهیم.

در خاتمه یادآور می‌شود مؤسسه ضمن اعتراف به بعضی ضعف‌ها و کمبودها و تصمیم جهت تقویت و ارتقای کیفی وظایف مصوب خود، از پیشنهادهای سازنده‌ی همشهریان و سایر علاقه‌مندان - در چارچوب وظایف مؤسسه - استقبال می‌کند و توفیق همگان را از خدای متعال مسئلت دارد.

